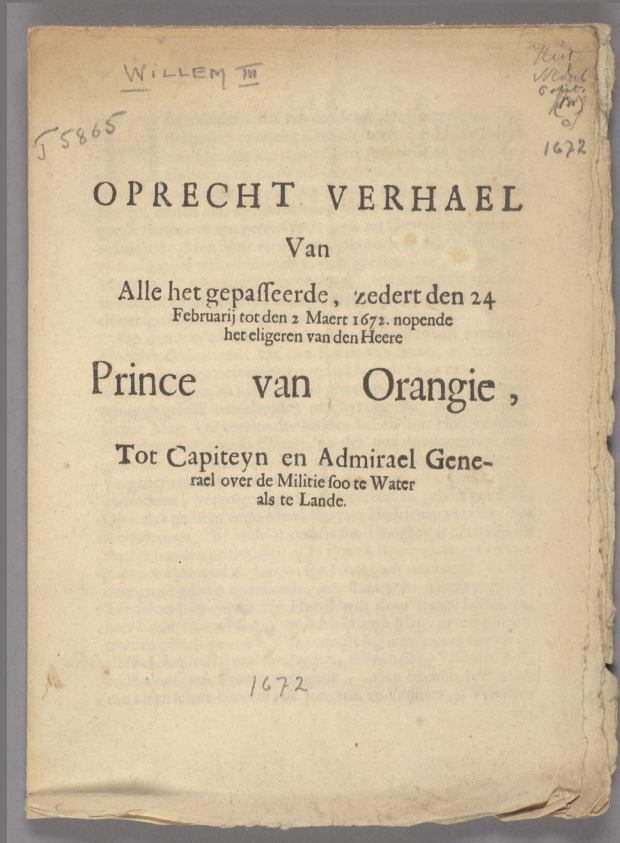

Oprecht verhael van alle het gepasseerde, zedert den ...

Tryck // / I25 B I4 c Br. 1672 Verhaal

Tillkomstår s.a.
Digitaliserad år 2019

WILLEM III

55865

Het
Medel
copie
(m)

1672

OPRECHT VERHAEL

Van

Alle het gepasseerde, zedert den 24
Februarij tot den 2 Maert 1672. nopende
het eligeren van den Heere

Prince van Orangie,

Tot Capiteyn en Admirael Gene-
rael over de Militie soo te Water
als te Lande.

1672

OP RECHT T. VERHAAL

Van

Alle de gepatenteerde, weder den 24
Februarij toedien 2 Maest 1672. noyende
het elgion van den Heere

Princc van Oranije

Tot Capiteyn en Admiral Gene-
rael over de Marine too te Water
als te Lande.

(3)

HEt is fulcks, dat het den Staet der Vereenighde Nederlanden eyndelijck belieft heeft den Heere Prince van Orangie op den vijf en twintichsten deser, het Capiteyn en Admirael Generaelschap te Lande als te Water op te dragen, na dat het selvige daeghs te vooren by de Heeren Staten van Hollandt ende West-Vrieslant, met een goede harmonye was geresolveert, en ter Generaliteyt gecommuniceert. Men heeft dien dagh, als oock de volgende dagen over al groote vreughde op de straten ghesien, en de overvloed van Volck (dat van alle kanten quam) is niet minder geweest, in voegen sijn Hoogheydts Logement door een Corps de Garde eenigen tijdt is beset geworden.

Op den vier en twintichsten deser ontrent twaelf uyren sijn Hoogheydt komende uyt den Raedt van State, alwaer dien morgen hadde gebefoigneert, quam hem de Heer van Noordwijck, in 't gaen na sijn Hof, te ghemoet, hem complimenterende en geluck wenshende, met byvoeginge, dat haer Edele Groot Mog. soo aenstondts hadden belieft sijn Hoogheydt te eligeren met de voorsz Charge, 't welck met dancksegginge aengenomen hebbende, en vorders na sijn Hof gaende, is voor de Vergaderinge van eenighe Leden van haer Edele Groot Mog. voornoemt, vervolgens gecomplimenteert en geluck gewenst: Op welck gerucht veele Menschen met blijdschap vervult, sijn toe-gelooopen; by welcke occasie sijn Hoogheydt het middachmael gehouden hebbende, isser eenich Bancquet te grabbel gegoyt, alwaer seecker Jongen sijn Hoet quijt raeckende, en daer over groot geroep maeckende, een stuck gelts wierdt gegeven: Ter selver tijdt wierdt sijn Hoogheydt door eenige Leden van haer Edele Groot Mog., en haer Hoogh Mog. gecomplimenteert en geluck gewenst. Des avondts sag men groote vuyren op alle hoecken van straten aenleggen, selfs oock op 't Binnen-hof, ende alom was groote vreughde; men hoorde het lossen van kleyn schiet-Geweer, de Jongens, en Vrijsters, ja Vrouwen lie-

(4)

pen met vliegende Vaendels langhs de straten, roepende , *Vive le Prince d'Orange.*

Op den 25 deser sagh men's morgens over al de Wimpels afwaeyen , en andere groote preparatien van vreughde maecken , 't Hof was van Volck vol gepropt , yder afwachtende , dat syne Hoogheydt soude opgehaeldt en den behoorlijcken Eedt afleggen , 't welck dan vervolgens des middaeghs ten twaelf uyren door de Heer Griffier Fagel is geschiedt , sijn Hoogheydt handt aen handt boven over de Galerye ter Vergaderinghe van haer Hoogh Mog. conduiferende , alwaer ghekomen zijnde , wierdt hem van alle de Leden in 't oprysen van haer plaetsen , reverentie gedaen , en met behoorlijcke Ceremonien den Eedt afgheluydt hebbende , deedt daer op een schoone Harange , meest bestaende in betuyginge van danckbaerheydt , van dat haer Ho. Mo. hadde gelieft hem met de voorschreve Charge te voorsien , &c. Den Heer van Gent als doen Presiderende wegens de Provintie van Gelderlandt , heeft de redenen daer toe spetderende , uyt den naem van den Staet gedaen , en is sijn Hoogheydt hier na door den Griffier Fagel , houdende een silvere Doos in sijn handt , daer de Commissie in lagh , door den selven wech na sijn Hofgeconduifeert.

HEt was te verwonderen hoe de nieuwsgierige Vreemdelingen liepen , om sijn Hoogheydt te sien. 's Na middaeghs wierdt sijn Hoogheydt , als oock de Princeffe Douariere van Orange , sijn Vrouwe Groot-Moeder , door deputatien , soo uyt het midden van haer Edele Groot Mog. als haer Ho. Mog. Vergaderinge gefeliciteert met verdere protestatie van eere. Dien avondt was weder seer groote vreuchde op de straten , soo met vyeren als andersints.

Op den ses en twintichsten daer aen volgende is geen mindere vreucht geweest , want den toeloop van het vreemt Volck was
soo

(5)

foo groot, dat het Hof daer van vol ghepropt was, sijn Hoogheyt wierdt dien morghen van alle d'aenwesende Uyttheemsche Ministers gecomplimenteert, als oock van eenighe Leden van den Staet: 's namiddaeghs is sijn Hoogheyt in persoon het compliment van Danck-segginge aen de Logementen van de Leden van haer Edele Groot Mog. wesen aflegghen, by de welke hy feer wel wierdt ontfanghen. Des avonds sagh men alomme de selve vreuchde, *met toewenschinge aen sijn Hoogheyt, dat, dewyl hy door de providentie Godts tot dese Charge was verkoren, hy oock mochte ghelijck zyn een Josephat, die de voetstappen syner Voor-Vaderen als een kloeck Veldt-Overste naevolghde; een David, die niet minder Godt-wruch:igh als een goetd Krijghs-man was, en een Salamm, om door een wijs beleydt alles geluckelijck uyt te voeren.*

Op Saturdagh den seven en twintichsten deser was noch al de selve vreucht. d'Heer Raedt-Pensionnaris de Witt, heeft doen ter tijdt uyt den naem van den Heere Prince van Orange, aen d'Heeren Staten van Hollandt ende West-Vrieslant bekentd gemaect, dat sijn Hoogheyt geresolveert was tegens aenstaende Dingsdach een Festin aen te stellen, met versoeck, dat haer Ed. Groot Mog. en Corps aldaer geliefde te verschynen. Dien selven dach zyn eenighe Leden na huys vertrocken, die op den negen en twintichsten daer aen volghende alhier weder zyn aenghekomen. Zedert welke tijdt men alhier groote preparatie heeft beginnen te maecken. Men hadde alreede de plaets (alwaer den Hoogen Raedt, of Hooge Hof van Justitie, haer residentie houdt) gheordonneert: doch alsoo men het selve onbequaem oordeelde, heeft men de ordinaris Vergader-plaets van haer Edele Groot Mog. daer toe verkoren. Dien morghen is alles uyt de weegh gheruymt, om bequamelijck de Tafel met twee armen te stellen voor hondert Persoonen: veele menschen quamen dien dach het werck op-nemen.

Gisteren wesende den eersten Maert, is het Volck van alle kan-

(6)

kanten foodanich toegevloeyt, dat men 's middaechs het Hoff toe-floot : een Compagnie Guardes wierdt ghecommandeert tot bewaringhe van de Kamer ende Zael, daer de Maeltijt wierdt gehouden. De Heeren Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt, vergaderde op d'oude Vergader-plaets, alwaer d'Heer Hof-Meester van sijn Hoogheydt, vergeselschapt met eenighe Pagien ende Dienaers, de selve heeft wesen ophalen, ende daer nae door sijn Hoogheydt in Pelsoon, ende quamen en Corps in de Zael, alwaer de Maeltijt aengesteldt was, en hebben volgens desen Rangh geseten.

Ordonnantie van de Rangh van de Taeffel.

Ridderfchap.

Dordrecht.	Sijn Hoogheydt.		Haerlem.
Delft.			Leyden.
Amsterdam.	Alckmaer.	Hoorn.	Rotterdam.
Schiedam.	Enckhuyfen.	Edam.	Ter Goude.
	Munnickendam.	Medenblick.	Gornichem.
Briel.	Purmerent.	Raet-Pensionaris.	Schoonhoven.
		Secretaris.	

Me-

(7)

*Memory van den toefel van fijn Hoogheyt's Tafel en Spijs ,
 100 Gefoden , Gebraden , als Gebacken.*

DE Tafel was voorsien van alderhande Silver , behalven de Schotels : de Servetten waren curieus gevouwen , op de manier van Duyven , Konynen , Pauwen , Dolphins en alderhande Gevogelte , en is yeder reys bedient geweest van 130 groote en 69 kleyne Schotels , als van 300 oude en 300 jonge Duyven , 100 Kapoenen , en 140 Bredaetse , 50 groote en 60 kleyne Kalkoenen , 300 jonge Hoenderen , 500 Kuyckens , 500 Patryfen , 168 Feysanten , 60 Hafen , 100 Konynen , 800 Leeuwercken , 60 Endtvogels , 16 Schapen , 32 Speen-varckens , 30 Wilde Swijntjes , 40 Suyg-Lammeren , 16 Kalveren , 8 Harten , 4 Wilde Swynen , 4 Ossen , 100 Schape-tongen , 50 ge-rooockte Offe-tongen , 40 Westphaelsche Hammen , 500 pont Fransche fijne Confituren , en een groote quantiteyt Bancquet , 4 Kasse Appelen van China , 4 Kasse soete Sietroenen , 600 Perebon Chrestien , 300 Appelen de Renetten , 600 Granaet-Appelen . Daer zijn 200 kleyne , 20 middelmatige , en 34 groote Pasteyen gheweest . De Wynen waren Canari-seck , Wijn de Chably , Wijn d' Ay , Italiaensche en Spaensche Wynen : Ipo-kras , Frontinjack , Cocquil , en alderhande Rhijnsche Wynen ; hondert en tseventich Persoonen hebben de Spijs op-ghe-dragen , behalven een andere menichte Persoonen die de Tafel hebben bedient .

Daer zijn oock gheweest de Heeren Oudijck , vander Leck , van Suylesteyn , Grave van Nassauw , en andere Heeren . Sijn Hoogheydt heeft de eerste gesontheydt ingesteldt , en dat op de Heeren Staten van Hollandt ende West-Vrisslandt , wanneer het Kanon voor de eerste reys geloft wierdt ; de tweede gesontheyt wierdt op sijn Hoogheydt gedroncken ; de derde op haer Hoog Mog . ; en vervolgens op alle de Leden in 't particulier : sijn Hoogheydt hadde 32 van sijn eygen Stucken op de Vyverbergh doen brengen , die yder in de dertich schooten hebben gedaen ,
 meest

(8)

meest geloft zijnde op yder gelontheydt , onder 't geklanck van Trompetten , Ketel-Trommels , en Herpoocken , en 't gespeel van alderhande instrumenten ; daer waren 24 Speel-luyden op de Zael. Dese vreughde heeft tot vier uyren in de morgen gheduyrt , als wanneer haer Edele Groot Mo. seer wel voldaan zijn gelcheyden ; Daer waren des avondts in de Zael 200 Was-keersfen ontsteecken , en in de Galerye eenige Flambaeuwen , alwaer de Soldaten van voor de Vergader-plaets tot aen de Keucke geregeert stonden. Het Vuyrwerck dat dien avondt vertoont wierdt was seer heerlijk ; men hadt des morgens een hoogh Theater in de Vyver op 't Ys voor de Zael opgherecht , alwaer 3 Letteren als H. C. W. H. boven met Kroone , ontrent acht voeten hoogh , by daegh in Goudt , en des avondts in Vuyr vertoont wierden , uytbeeldende 3 namen , *Hollandra* , in 't midden *Concordia* , daer boven een Souvereyne Kroon , en aen de ander zyde *Willem Hendrick*. Op het voorschreve Theater wierden alderhande Vuyrwercken van Slagh-swaerden , Storm-piecken en Vuyr-pylen vertoont , daer voor in 't water eenige water-ballen. Daer was nevens 't Theater gestelt een schoone Piramide , en aen d'ander zyde een Kasteel met vijf Toorens , wel vijftig derhanden Vuyrwercken uytgevende ; daer stonden 41 staecken voor de Zael met over de 300 brandende Flambaeuwen , seer heerlijk staende. Alsoo is dese kostelijcke maeltijt ge-eyndicht , die eer een Konincklijcke als Princelijcke gelijk is gheweest , tot verwonderinge van alle Menschen. By meenichte van Lof-dichten zijn dese dagen aen syne Hoogheydt opgedragen , uytbreydende des selfs lof en Princelijcke deugden en daden van syne Doorluchtige Voor-Ouders.

De overgebleven Spijs is op heden aen de Godts-huysen gegeven. Actum Hage den 2 Maert 1672.